Gemeente Amsterdam

Voordracht voor de College vergadering van 17 september 2024

Portefeuille: Kunst en Cultuur (29)
Agendapunt: B7

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met de afhandeling van een Woo-verzoek over de totstandkoming van de besluitvorming inzake de keuze voor de restitutie van het schilderij Bild mit Häusern van Kandinsky

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. Kennis te nemen van het verzoek van 4 januari 2024 op basis van de Wet open overheid (hierna: Woo), waarin wordt verzocht om documenten die betrekking hebben op de bestuurlijke besluitvorming rond de restitutie van het schilderij Bild mit Häusern van Kandinsky.
2. Kennis te nemen van het besluit van de burgemeester van 3 september 2024 tot het gedeeltelijk opheffen van de geheimhouding die destijds op grond van artikel 55, tweede lid van de Gemeentewet (vervallen), door de burgemeester is opgelegd op bijlagen B1 tot en met B6. Bijlagen B7 en B8 blijven geheim tot 6 juli 2041.
3. In te stemmen met het gedeeltelijk opheffen van de geheimhouding op bijlagen C1, C2, C4 en C5 en de geheimhouding op bijlagen C3 en C6 in stand te houden. Dit op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e en i en 5.2, eerste lid van de Woo.
4. In te stemmen met het concept Woo-besluit (bijlage W1) met daarbij o.a. de gedeeltelijk openbaar te maken documenten B1 tot en met B6 en C1, C2, C4 en C5 en verzending daarvan aan de verzoeker op kortst mogelijk termijn.

Kernboodschap

Het college besluit over de afhandeling van een Woo-verzoek dat is ingediend door een burger over documenten die betrekking hebben op de bestuurlijke besluitvorming rond de restitutie van het schilderij Bild mit Häusern van Kandinsky. Het college besluit de geheimhouding van een aantal bijlagen op te heffen en van een aantal bijlagen in stand te houden.

Bestuurlijke achtergrond

De gemeente heeft op 4 januari 2024 een verzoek ontvangen, met een beroep op de Woo, om alle documenten die betrekking hebben op de bestuurlijke besluitvorming rond de restitutie van het schilderij Bild mit Häusern van Kandinsky openbaar te maken. Dit Woo-verzoek heeft ook betrekking op informatie die vervat is in documenten waar geheimhouding op rust. Wanneer een Woo-verzoek wordt ingediend en de verzochte informatie (mede) betrekking heeft op documenten waar geheimhouding op rust, zoals in dit geval, moet volgens vaste jurisprudentie het verzoek tevens worden opgevat als een verzoek om opheffing van de geheimhouding.

Bestuurlijke prioriteit

n.v.t.

Wettelijke grondslag

Artikel 87 van de Gemeentewet bepaalt dat "de raad, het college en een commissie als bedoeld in artikel 5.1, eerste en tweede lid, van de Wet open overheid, een verplichting tot geheimhouding opleggen ten aanzien van informatie die bij dat orgaan berust."

Artikel 89, derde lid van de Gemeentewet bepaalt dat een verplichting tot geheimhouding voortduurt totdat het orgaan dat de verplichting heeft opgelegd haar opheft.

Onderbouwing besluit

Ad 1. Kennis te nemen van het verzoek van 4 januari 2024 op basis van de Woo, waarin wordt verzocht om documenten die betrekking hebben op de bestuurlijke besluitvorming rond de restitutie van het schilderij Bild mit Häusern van Kandinsky.

Een burger heeft op 4 januari 2024 per e-mail, met een beroep op de Woo, verzocht om informatie over de totstandkoming van de besluitvorming inzake de keuze voor de restitutie van het schilderij Bild mit Häusern van Kandinsky.

Naar aanleiding van het Woo-verzoek zijn er in totaal 27 documenten geïnventariseerd. Op 14 documenten rust geheimhouding die door het college en de burgemeester is opgelegd op de datums 21 maart 2019, 6 mei 2019, 9 juni 2020, 6 juli 2021 en 12 oktober 2021. Dit betreft een aantal definitieve documenten en een paar concepten.

Een Woo-verzoek dat betrekking heeft op documenten waarop geheimhouding is gelegd, dient op grond van vaste jurisprudentie ook te worden aangemerkt als een verzoek tot opheffing van die geheimhouding. Alleen het orgaan dat de geheimhouding heeft opgelegd is bevoegd de geheimhouding ook weer ongedaan te maken; in dit geval is dat het college en de burgemeester. Middels deze voordracht worden de documenten voorgelegd waarop het college geheimhouding heeft opgelegd.

Ad 2. Kennis te nemen van het besluit van de burgemeester van 3 september 2024 tot het gedeeltelijk opheffen van de geheimhouding die destijds op grond van artikel 55, tweede lid van de Gemeentewet (vervallen), door de burgemeester is opgelegd op bijlagen B1 tot en met B6. De bijlagen B7 en B8 blijven geheim tot 6 juli 2041.

De loco-burgemeester heeft op 3 september 2024 besloten de geheimhouding van documenten B1 tot en met B6 (gedeeltelijk) op te heffen, omdat deze documenten onder de bevoegdheid van de burgemeester vallen. De geheimhouding op bijlagen B7 en B8 worden in standgehouden tot 6 juli 2041. Dit op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e en i en 5.2, eerste lid van de (Woo).

De reden van oplegging van geheimhouding, destijds nog op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob), is dat openbaarmaking van die informatie de procespositie van de gemeente in lopende en toekomstige (restitutie) procedures zou kunnen schaden. Het feit dat een paar van deze documenten ouder zijn dan vijf jaar leidt in dit geval niet tot een andere uitkomst, omdat de bijlagen procesrisico's bevatten en deze juridische risico´s thans gelden. Openbaarmaking zou het goed functioneren van de gemeente en de economische en financiële positie van de gemeente en de instellingen die de Collectie Amsterdam beheren kunnen schaden.

Ad.3. In te stemmen met het gedeeltelijk opheffen van de geheimhouding op bijlagen C1, C2, C4 en C5 en de geheimhouding op bijlagen C3 en C6 in stand te houden. Dit op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e en i en 5.2, eerste lid van de Woo.

De geheimhouding op de ondergenoemde collegebesluiten is opgelegd tot 6 juli en 12 oktober 2041 op grond van art. 5.1, lid 2 sub b en i van de Woo, namelijk de financiële belangen van de gemeente en het belang van goed functioneren van de gemeente:

- C1. 2021-07-06 - College van B&W Voordracht Collectie Amsterdam_Geredigeerd
- C2. 2021-10-12 - College van BW Voordracht - voorgenomen besluit vaststellingsovereenkomst_Geredigeerd
- C3. 2021-07-06 - Bijlage 3 - Notitie xxxx restitutie - 25.06.21_Geredigeerd
- C4. 2021-10-12 - Bijlage 1 - Concept vaststellingsovereenkomst - GEHEIM_Geredigeerd

De geheimhouding op de ondergenoemde besluiten is opgelegd voor onbepaalde duur:

- C5. 2020-06-09 - College van B&W - Voordracht xxxx schikkingsvoorstel - KABINET_Geredigeerd
- C6. 2022-02-08 - Bijlage 2 - Erven Lewenstein - GEHEIM_Geredigeerd

Geheimhouding van de bijlagen C1, C2, C4 en C5 wordt opgeheven zodat deze informatie openbaar kan worden gemaakt, met uitzondering van de passages waar de onderstaande weigeringsgronden van toepassing op zijn.

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo kan geen informatie openbaar worden gemaakt als dit de persoonlijke levenssfeer schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Het gaat om persoonsgegevens die (indirect) te herleiden zijn tot een persoon zoals namen, e-mailadressen, telefoonnummers en functienamen.

Bijlagen C1, C2, C4 en C5 bevatten informatie waarvan de openbaarmaking de persoonlijke levenssfeer schaadt en dat belang weegt zwaarder dan het belang van openbaarheid. Deze informatie wordt daarom, op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, niet openbaar gemaakt. De relevante passages uit deze bijlagen zijn op de voorgenoemde grond gelakt.

Tot de documenten die onder het verzoek vallen, behoren ook adviezen van een geraadpleegde landsadvocaat en de correspondentie tussen de landsadvocaat en de advocaat van de erfgenamen. De gemeente maakt deze documenten niet openbaar. Primair omdat adviezen van advocaten documenten zijn die opgesteld zijn ten behoeve van intern beraad en bestaan uit persoonlijke beleidsopvattingen, waardoor artikel 5.2, eerste lid Woo aan openbaarmaking in de weg staat. Subsidiair omdat de openbaarmaking het goed functioneren van de gemeente schaadt en dat belang weegt zwaarder dan het belang van openbaarheid. De gemeente en de landsadvocaat dienen namelijk in vertrouwen te kunnen overleggen en advies te ontvangen of uit te brengen over processtrategieën en/of procespositie.

Bijlagen C1 en C5 bevatten passages uit documenten die afkomstig zijn van het advies van de landsadvocaat. Deze informatie wordt daarom, op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i en 5.2, eerste lid van de Woo, niet openbaar gemaakt. De relevante passages uit deze bijlage is op de voorgenoemde grond gelakt.

Om misverstanden te voorkomen: in de bijlagen zijn de passages die op grond van de Woo zijn gelakt, bedekt met een doorzichtig balkje. Dit is gedaan zodat de leden van het college kunnen zien

wat op de grond van de Woo is gelakt. In de definitieve versies zullen de passages die op grond van de Woo zijn gelakt, worden bedekt met een ondoorzichtig balkje, waardoor de betreffende passages niet leesbaar zullen zijn.

Bijlagen C3 en C6 worden niet openbaar gemaakt.

Tot de documenten die onder het verzoek vallen, behoren ook adviezen van een geraadpleegde landsadvocaat en de correspondentie tussen de landsadvocaat en de advocaat van de erfgenamen. De gemeente maakt deze gegevens niet openbaar. Primair omdat adviezen van advocaten documenten zijn die opgesteld zijn ten behoeve van intern beraad en bestaan uit persoonlijke beleidsopvattingen, waardoor artikel 5.2, eerste lid Woo aan openbaarmaking in de weg staat. Subsidiair omdat de openbaarmaking het goed functioneren van de gemeente schaadt en dat belang weegt zwaarder dan het belang van openbaarheid. De gemeente en de landsadvocaat dienen in vertrouwen te kunnen overleggen en advies te ontvangen of uit te brengen over processtrategieën en/of procespositie.

In de betreffende documenten staat informatie over processtrategieën en de risico's die gepaard gaan met juridische contracten en geschillen. Op deze wijze kan de gemeente in vrijheid haar rol vervullen, vragen stellen en bedenkingen uitbrengen zonder dat die informatie door derden gebruikt kan worden om de (proces)positie van de gemeente te schaden. Openbaarmaking van deze documenten en passages zou het goed functioneren van de gemeente kunnen schaden (artikel 5.1, lid 2, sub i van de Woo). De gehele inhoud van deze bijlagen is op de voorgenoemde gronden gelakt, wat betekent dat deze bijlagen niet openbaar worden gemaakt.

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo kan geen informatie openbaar worden gemaakt als dit de persoonlijke levenssfeer schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Het gaat om persoonsgegevens die (indirect) te herleiden zijn tot een persoon zoals namen, e-mailadressen, telefoonnummers en functienamen.

Bijlage C6 bevat informatie waarvan de openbaarmaking de persoonlijke levenssfeer schaadt en dat belang weegt zwaarder dan het belang van openbaarheid. Deze informatie wordt daarom, op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, niet openbaar gemaakt. De gehele inhoud van deze bijlage is op de voorgenoemde grond gelakt, wat met zich brengt dat deze bijlage niet openbaar worden gemaakt.

Ad.4. In te stemmen met het concept Woo-besluit (bijlage W1) met daarbij o.a. de gedeeltelijke openbaar te maken documenten B1 tot en met B6 en C1, C2, C4 en C5 en verzending daarvan aan de verzoeker op kortst mogelijk termijn

Als gevolg van het opheffen van de geheimhouding worden de documenten verstrekt aan de verzoeker en daarmee gedeeltelijk openbaar.Gedeeltelijk omdat de Woo voorziet in een aantal uitzonderingsgronden, te weten artikel:

· Artikel 5.1, tweede lid, onder e van de Woo (de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer);
· Artikel 5.2, eerste lid Woo (persoonlijke beleidsopvattingen)
· Artikel 5.1, tweede lid, onder i van de Woo (het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen)

De geheimhouding op de bijlagen B7, B8, C3 en C6 worden in stand gehouden. Dit op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e en i en 5.2, eerste lid van de (Woo).

Belang van eerste kennisneming door de geadresseerde (artikel 5.1, vierde lid, Woo)
De geheimhouding op het Woo-besluit wordt opgelegd tot aan het moment van verzending van het Woo-besluit aan verzoeker omdat het belang dat de geadresseerde (verzoeker) erbij heeft om als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie, zwaarder weegt.

Participatie

n.v.t.

Financiële onderbouwing

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben geen financiële consequenties.

Communicatie

Binnen de gemeente: Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Buiten de gemeente: n.v.t.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2024-051924	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2024-052117	GEHEIM - C1. 2021-07-06 - College van B&W Voordracht Collectie Amsterdam_Geredigeerd.pdf (pdf)
AD2024-052118	GEHEIM - C3. 2021-07-06 - Bijlage 3 - Notitie mogelijke implicaties restitutie - 25.06.21_Geredigeerd.pdf (pdf)
AD2024-052119	GEHEIM - C2. 2021-10-12 - College van BW Voordracht - voorgenomen besluit vaststellingsovereenkomst_Geredigeerd.pdf (pdf)
AD2024-052120	GEHEIM - C4. 2021-10-12 - Bijlage 1 - Concept vaststellingsovereenkomst - GEHEIM_Geredigeerd.pdf (pdf)
AD2024-052125	GEHEIM - C5. 2020-06-09 - College van B&W -Voordracht afwijzen schikkingsvoorstel - KABINET_Geredigeerd.pdf (pdf)
AD2024-052128	GEHEIM - C6. 2022-02-08 - Bijlage 2 - Erven Lewenstein - GEHEIM_Geredigeerd.pdf (pdf)
AD2024-053521	GEHEIM - B1. 2019-03-21 - Flap map WH_Geredigeerd.pdf (pdf)
AD2024-053522	GEHEIM - B3. 2019-05-06 - Staf BM advies landsadvocaat restitutie Kandinsky -KABINET_Geredigeerd.pdf (pdf)
AD2024-053523	GEHEIM - B2. 2019-03-25 - Flap staf BM_Geredigeerd.pdf (pdf)
AD2024-053526	GEHEIM - B4. 2020-05-26 - Map wethouder Meliani - Voordracht afwijzen schikkingsvoorstel - KABINET_Geredigeerd.pdf (pdf)
AD2024-053531	GEHEIM - B8. 2021-05-25 - Bijlage 4 - Conceptbrief van gemeente aan verzoekers_Geredigeerd.pdf (pdf)
AD2024-053532	GEHEIM - B5. 2021-05-25 - Map wethouder Meliani Voordracht_Geredigeerd.pdf (pdf)
AD2024-053533	GEHEIM - B6. 2021-05-25 - Bijlage 2 - Contactmomenten_Geredigeerd.pdf (pdf)
AD2024-053534	GEHEIM - B7. 2021-05-25 - Bijlage 3 - Brief van verzoekers aan gemeente - 30 april 2021_Geredigeerd.pdf (pdf)
AD2024-053585	GEANONIMISEERD W1. Concept Woobesluit Kandinsky.docx (msw12)
AD2024-053590	Advies (pdf)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten